1850. N°. 1..

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 25 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 October.

Bij het onderwerp van wet ter voorziening betrekkelijk de voortzetting der werken tot droogmaking van het Haarlemmermeer wordt bepaald, dat tot verdere voortzetting van de droogmaking de vroeger bepaalde som van *f* 8,000,000 wordt verhoogd met een bedrag van *f* 1,946,344.90.

In een volgend nommer zullen wij uit de Memorie van toelichting die dit ontwerp verzeld eene en andere bijzonderheid omtrent deze zoo belangrijke onderneming mededeelen.

— Men verneemt dat de organisatie van het wapen der Infanterie, zoo als die door het committé van defensie is ontworpen en onlangs in groote trekken in de dagbladen medegedeeld, voorloopig door Z. M. goedgekeurd is en zeer waarschijnlijk met 1° Januarij aanst. zal ingeveerd worden. Een veertigtal Kapiteins zullen, zegt men, dien ten gevolge onderanderen worden benoemd. Ook voor de wapens der Cavalerie, Artillerie, Genie, voor de Militaire Administratie en de Geneeskundige Dienst worden reorganisatiën ontworpen.

— Te Haarlem is door de Policie een valsch geldstuk van 25 centen ontdekt.

— De Prov. Staten van Groningen hebben den Heer J. J. Cremers, tot lid der Eerste Kamer benoemd.

— Wij worden, zegt het *Handelsblad*, van eene officiele zijde verzocht te melden, dat thans tusschen Oostenrijk en Pruissen eene bepaalde overeenkomst is gesloten voor het vervoer van brieven van en naar Oost-Indië viâ Triëst, en daarop de aandacht van belanghebbenden in Nederland te vestigen. Oostenrijk zal voortaan van elken brief, wegende een Weener lood, slechts heffen een zee-porto (Alexandrië naar Triëst) van 10 kreutzer en voorts 6 kreutzer voor het verdere vervoer door Oostenrijk en Pruissen, zoodat een brief bijv. van Alexandrië naar Hamburg slechts 22 kr. zal kosten. Voor gedrukte bladen onder kruisband wordt per Weener lood gerekend zee-porto 1 kr., in Oostenrijk 1 kr, en in Pruissen 2 kr.

De Engelsche post-administratie heeft bereids maatregelen genomen om alle brieven, gemerkt viâ Triëst, bij afzonderlijke bezending langs dien weg te bevorderen.

— Het Groot-Oosten van Zweden heeft aan den Dichter Jan Schouten, te Dordrecht, eene fraaije zilveren medaille vereerd, als een blijk van erkentenis en hoogschatting voor zijn aan genoemd Groot-Oosten aangeboden Dichtstuk: *de Vrijmetselarij.*

— Vierde vervolg uit het Verslag, gedaan door de Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie Zuidholland. (Zie N°. 127).

Begrooting. — De begrooting der kosten van bestuur van deze provincie, voor zooveel het Rijks bestuur is, in de vorige zitting opgenomen en toegestaan.

De algemeene provinciale begrooting voor het loopende jaar, bedraagt in ontvang en uitgaaf eene som van *f* 225,865.86, zoo als die in de vergadering des vorigen jaars, was vastgesteld en voorgedragen.

Voor den jare 1851, hebben wij daartoe een ontwerp opgemaakt, hetwelk wij de eer zullen hebben, met de daarbij behoorende memorie van toelichtingen, aan de overwegingen van U Edel Groot Achtb. te onderwerpen; vertrouwende dat het bedoelde ontwerp ten bewijze zal strekken, dat onze handelingen met uwe inzigten overeenstemmen, en dat de vele en onderscheidene belangen van dit aanzienlijk gewest, daarbij zoo veel mogelijk zijn in acht genomen.

De pogingen bij herhaling aangewend, om tot eene aanzuivering te geraken der achterlijkheid, welke met betrekking tot de rekeningen en verantwoordingen der provinciale geldmiddelen bestaat, zijn, tot dus ver, vruchteloos gebleven.

Overigens kunnen wij de verzekering geven dat in het provinciaal geldelijk beheer eene gewenschte regelmatigheid heerscht en dat de fondsen, bij de provinciale begrooting toegestaan, met de meeste doelmatigheid en naar hunnen aard worden aangewend.

Gemeente finantiën. — De geldelijke aangelegenheden der steden en gemeenten herstellen zich meer en meer van den schok, die zij geleden hebben door de bekende noodlotige omstandigheden van 1845 en volgende jaren.

Plaatselijke belastingen en hoofdelijke omslagen. — De invordering der plaatselijke belastingen heeft, voor zoo verre aan ons bekend is, geene bijzondere moeijelijkheden opgeleverd; terwijl de opbrengst, over 1849, zoo veel thans reeds is kunnen worden nagegaan in het algemeen, het daarvoor geraamde, vrij wel is nabij gekomen en zelf hier en daar, op enkele artikelen, heeft overtroffen.

Dat die plaatselijke belastingen belangrijk zijn, zal blijken uit de volgende opgave der opbrengst over 1848; op eene bevolking van 289,362 zielen, in de steden:

a. Opcenten op de directe belasting *f* 103,731. *b.* Opcenten op 's Rijks accijnsen en eigen belasting bij invoer *f* 1,694,334. *c.* Hoofdelijke omslagen *f* 181,324. *d.* Retributien voor haven-, markt-, weg-, sluis- en bruggelden, begrafenis-regten enz. *f* 292,421, te zamen *f* 2,271,810; en op eene bevolking van 269,584 zielen in de gemeenten ten platten lande: *a.* Opcenten op de directe belastingen *f* 81,412. *b.* Opcenten op 's Rijks accijnsen eigen belasting bij invoer *f* 269,000. *c.* Hoofdelijke omslagen *f* 367,120. *d.* Retributien voor haven-, kaai-, markt-, weg- en waaggelden, begrafenis-regten enz. *f* 39,741, te zamen *f* 757,273, makende alzoo over de bevolking der provincie ad 558,946 zielen, een gezamenlijk bedrag van *f* 3,029,083.

Uit hoofde van dat aanzienlijk cijfer wordt voortdurend, met aandrang, alle mogelijke bezuiniging en spaarzaamheid aanbevolen, terwijl wij, overigens de hoop koesteren, dat reeds in volgende jaren eene gewenschte vermindering ten deze zal worden waargenomen, vooral omdat het bedrag der aan de verschillende armbesturen uitgekeerd wordende subsidien, die over 1848 nog eene som van ruim *f* 968,000 hebben beloopen, in 1849 was gedaald tot eene som van *f* 894,000 en over 1850 aanvankelijk tot *f* 371,000, zoodat bij vergelijking van het eerstgenoemd met het laatstgenoemd jaar, ten aanzien van dit onderwerp, eene vermindering van uitgaven zal worden verkregen van ongeveer ééne ton gouds. Deze verblijdende uitkomst is reeds dadelijk niet zonder gevolg gebleven, vermits volgens de hoofdelijke omslagen, die voor het thans loopende jaar, met uitzondering van slechts voor ééne gemeente zijn geregeld, te dier zake voor 83 gemeenten een minder bedrag werd vereischt, dan in het vorig jaar was omgeslagen.

Daarentegen is wel voor 47 gemeenten eene verhooging noodig geweest van den over het jaar 1849 geheven omslag, doch daaronder bevinden zich 32 gemeenten, alwaar het quantum van het omgeslagene nog altijd is gebleven beneden of ook wel gelijk aan het vroeger gewettigd bedrag; weshalve de gevorderde verhooging van omslag zich bepaalt tot 15 gemeenten.

Voorts is in 4 gemeenten de heffing van eenen hoofdelijken omslag noodzakelijk geworden, terwijl voor 4 andere gemeenten een buitengewone, tijdelijke omslag is gevorderd, hoedanig nog voor 2 gemeenten is aangevraagd, waartegen door het hooger bestuur bedenkingen zijn ingebragt, die thans een punt van onderzoek en nadere overweging uitmaken.

In de stad Delft, is met den 1sten Januarij dezes jaars, het aantal opcenten, geheven wordende op de hoofdsom van den Rijks accijns op het gemaal, met de helft verminderd, en heeft de eigen belasting op dat middel eene gelijke vermindering ondergaan, met verhooging daarentegen der opcenten en belasting op die middelen die niet behooren tot de eerste levensbehoeften.

'sGRAVENHAGE, 24 October.

De Heer van Nes, benoemd tot Vice-President van den Raad van Ned. Indië, heeft zich naar Zwolle begeven. Men weet, dat de Heer Bruce, benoemd Gouverneur-Generaal, zich mede nog aldaar bevindt. De Heer Bruce vertrekt waarschijnlijk den 30 of 31sten dezer per scheepsgelegenheid naar Java. Het plan van den Heer van Nes is, om (niet zoo als elders gezegd is in December) maar met de landmale van Januarij aanst. naar Java te vertrekken.

— Burgemeester en Wethouders dezer stad hebben aan de daarbij belanghebbenden bekend gemaakt, dat er wederom in de maand Mei 1851, alhier eene openbare tentoonstelling, in het gewone lokaal, zal gehouden worden, van Schilderijen en verdere Kunstwerken van levende Meesters. De juiste tijd en de verdere voorwaarden zullen nader bij het programma worden bekend gemaakt.

— Heden zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer wederom vergaderd, tot het onderzoek van de Ontwerpen van wet: 1°. nopens den arbeid in de gevangenissen, en 2°. tot wijziging der wet op de pensioenen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 22 October.

In deze zitting is verslag uitgebragt omtrent de geloofsbrieven van de Heeren Ypey en van Lynden, nieuw benoemde leden uit de kiesdistricten Leeuwarden en Arnhem. Die leden hebben, na toegelaten te zijn, de gebruikelijke eeden afgelegd en zitting genomen.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren twee Koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen met daarbij behoorende memorien van toelichting, betrekkelijk de vaststelling der begrooting van de Algemeene Landsdrukkerij voor 1851, en het vaststellen van bepalingen omtrent het bouwen, planten en maken van andere werken binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den Staat. Nog is door den Hoogen Raad der Nederlanden ingezonden eene lijst van aanbeveling van zes Candidaten, waarop bij het opmaken eener nominatie ter vervulling der vacature in dien raad, door het aan den Heer Mr. Th. Baron van Herzeele, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag ontstaan, zal kunnen worden acht geslagen. Die lijst is zamengesteld als volgt:

1°. Mr. J. A. Mutsaers, Lid der Tweede Kamer, Oud-Minister van den R. K. Eeredienst en Oud-Kantonregter te Tilburg.

2°. Mr. M. Wiarda Beckman, Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Noordholland.

3°. Mr. J. Crans, Raadsheer in het Prov. Geregtshof van Zuidholland.

4°. Mr. W. J. C. van Hasselt, Lid der Arrond.-Regtbank te Amsterdam.

5°. Jhr. Mr. A. G. van Vredenburch, Officier van Justitie bij de Arrond.-Regtbank te Middelburg.

6°. Mr. D. J. Byleveld, President der Arrond.-Regtbank te 's Gravenhage.

Drukken en ronddeelen der lijst; terwijl in de volgende vergadering de dag zal bepaald worden, waarop de Kamer zich met de opmaking der nominatie zal bezig houden.

De Voorzitter geeft kennis, dat door de verschillende afdeelingen tot rapporteurs benoemd zijn:

Over het ontwerp van wet, tot vaststelling van het regt van registratie op brieven van naturalisatie, de Heeren: Schooneveld, van Voorst, Dirks, Westerhoff en Storm van 's Gravesande.

Over dat tot het verleenen van schadeloosstelling aan drie leden der voormalige Eerste Kamer, de Heeren: van Nispen, Gevers, Dirks, Westerhoff en Storm van 's Gravesande.

Over dat wegens de heffing van grondbelasting in Limburg, de Heeren: de Lom de Berg, Mackay, Taets van Amerongen, Schiffer en Slicher.

Over dat, tot regeling van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, de Heeren: Slicher, Storm, Taets van Amerongen, Schiffer en Smit.

En over dat, tot afschaffing der leges: de Heeren: van Zuylen, Gevers, Stolte, Mutsaers en Smit. — Daarna is de Zitting opgeheven.

AMSTERDAM, 23 October.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft aan Z. M. den Koning een adres ingediend, over de verbinding van den Rijnspoorweg met die van Duitschland, in welk adres onder anderen gezegd wordt: dat de ondervinding der laatste jaren maar al te zeer geleerd heeft, welke onberekenbare gevolgen de opening van spoorwegen tot ontwikkeling van het wederzijdsche verkeer tusschen nabuurstaten, heeft gehad, — en zijn de voorbeelden van de Hanzeesteeden en van Antwerpen daar, om te bewijzen, dat die plaatsen het gebied van hunnen handel, door middel van spoorwegen, ten koste van Nederland hebben uitgebreid, en hoe langer hoe meer trachten uit te breiden.

Zoo is het onder anderen niet te ontkennen, dat de expeditie, vooral van suiker en twist (eene soort van manufactuur), zich gedeeltelijk naar Antwerpen, de tabakshandel zich meer en meer naar Bremen verplaatst, terwijl de afvoer van Duitsche fabriekgoederen, mitsgaders van landverhuizers, door middel van spoorwegen, meer nog dan vroeger in de hand wordt gewerkt.

Ten einde nu Nederland in den algemeenen wedstrijd niet te kort te doen komen, behoort naar onze overtuiging geen oogenblik te worden verzuimd met gevolg te geven aan het doel, hetwelk met den Rijnspoorweg werd beoogd, om namelijk den handel eene onafhankelijke gemeenschap met geheel Duitschland te verzekeren: welk doel bij de snelle uitbreiding der spoorwegen daar te lande, waardoor eene schier onafgebrokene verbinding tusschen de Noord- en de Middellandsche zee geopend is, veel volkomener zoude worden bereikt, dat men zich in 1838 immer had kunnen voorstellen.

Een enkele blik op de kaart van Europa doet zien, dat de verlenging van den Rijnspoorweg in de rigting van Oberhausen, tot aan den Keulen-Mindener-spoorweg, aan den handel van Nederland den toegang zoude openen tot de belangrijkste deelen van Duitschland.

Blijft daarentegen de Rijnspoorweg onvoltooid, dan worden al de aangewezen voordeelen gemist; — want dat de weg naar Arnhem, voor den afzet van goederen naar Duitschland, niet dan zeer beperkt nut konde opleveren, werd reeds voorzien door de Staatscommissie van 1844, bij haar rapport verklarende: »dat het goederen-vervoer op den Rijnspoorweg nimmer eenige duurzame uitbreiding zal erlangen, zoo lang die weg van elken internationalen spoorweg afgescheiden, onbruikbaar blijft voor den buitenlandschen handel."

— Wij vernemen, dat door de Paters Jesuiten uit de R. K. kerk de Krijtberg alhier, voor eene som van ongeveer *f* 150,000, aangekocht zijn eenige groote percelen op de Heerengracht hoek Spiegelstraat O. Z., met het doel, om op het terrein eene kerk op te rigten.

LEEUWARDEN, 17 October.

Maandag ll. had hier eene vereeniging plaats, die algemeene navolging verdient. Van de werkende Diakenen bij de Nederd. Herv. Gemeente alhier was het denkbeeld uitgegaan, om eene feestelijke bijeenkomst te houden van alle vroegere en tegenwoordige diakenen, die daartoe lust en gelegenheid hadden, en zoo vereenigde zich ongeveer een zestigtal personen. Na een gebed, sprak de Heer W. H. Suringar, daarvoor opzettelijk uit Amsterdam overgekomen, eene belangrijke redevoering uit, waarin hij de vragen beantwoordde: Wat was en wat is armverzorging? — Wat kan er nog gedaan worden om dezelve te verbeteren? — Wat belemmert ons, in die voortgaande verbetering der armverzorging en wat moedigt er ons toe aan? — Vervolgens werd door de groote meerderheid uit de aanwezigen besloten tot de oprigting van een diaken-gezelschap, waardoor zij, die reeds afgetreden zijn, in vereeniging blijven werken met het eigenlijk collegie, ten einde zoo langzamerhand tot een geregeld patronaat over de armen te komen.

GRONINGEN, 21 October.

Het Museum van Nat. Hist. onzer Hoogeschool heeft dezer dagen een belangrijk geschenk ontvangen van den Heer P. C. van Roijen, laatstelijk Adsistent-Resident van Benkoelen (Z. W. kust van Sumatra), bestaande in eene rijke en zeer fraaije verzameling van Koralen (Polypenhuizen of Polyparia), uit dat gebied herkomstig.

Voor de Kruidkundige Verzamelingen alhier is van denzelfden edelmoedigen gever ontvangen eene verzameling van niet minder dan 68 soorten van padie (rijst), de dammarkars, drakenbloed, stoklok, enz., alles met de gedroogde gewassen zelve, waarvan deze voorwerpen afkomstig zijn. Dit, gevoegd bij de vroegere zendingen, die wij aan de welwillendheid van den Heer W. L. de Sturler alhier verschuldigd zijn, maakt, dat er hier thans een vrij aanmerlijk getal Oost-Indische houtsoorten en andere voorwerpen uit het plantenrijk verzameld is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 October.

De Pauselijke breve, waarbij in de R. C. kerk van Engeland, die tot nog toe door Apostolische Vicarissen bestuurd werd, het Bisschopsambt hersteld wordt, is thans bekend. Daarin wordt gezegd, dat bij het steeds aangroeijend aantal Katholijken in Engeland, en wegens den vooruitgang van de tijden en van zaken, de bijzondere oorzaken, die de dienst van Apostolisch Vicarissen noodig maakten, hebben opgehouden te bestaan, en dat men er behoort terug te keeren tot het gewone bisschoppelijk bestuur. Engeland zal eene enkele kerkelijke provincie uitmaken, bestaande uit een Aartsbisschop, gezeteld te Westminster, en twaalf aan hem ondergeschikte Bisschoppen. Tevens worden alle van de algemeene kerkelijke wetgeving afwijkende verordeningen, betreffende de innerlijke aangelegenheden der R. K. Kerk in England, opgeheven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 October.

Ten gevolge van een levendig onderhoud, heeft de Generaal d'Hautpoul zijn ontslag gevraagd als Minister van Oorlog, 't welk is aangenomen. Men doodverwt als zijn' opvolger den Generaal Schramm. De Generaal Changarnier moet zeer in zijn schik zijn. Men zegt dat het tooneel zoo hevig was dat het gansche Ministerie er door geschokt is geweest.

— Den 20sten Januarij 1851 zal aan het Ministerie van Finantien alhier, bij inschrijving, worden aanbesteed de levering voor 's lands tabaksfabrijken van 5,160,000 nederl. ponden tabak van onderscheiden soorten, waaronder 60,000 nederl. ponden Javatabak in bladen van den oogst van 1850.

— De Heer Wishau, een der ontwerpers van eene electrische telegraaph-verbinding tusschen Engeland en Indie, bevindt zich thans alhier. Hij is, zegt men, voornemens van de Fransche Regering magtiging te vragen om de draden van den door hem ontworpen telegraaph over Frankrijk te leiden, ten einde ze, door middel van den onderzeeschen telegraaph tusschen Calais en Dover, met Engeland te verbinden. Van Frankrijk zou de telegraphische lijn door de Middellandsche Zee en door Egypte naar Indie gaan, en op Calcutta uitloopen. Men heeft zelfs reeds een begin van uitvoering aan dit reusachtig plan gegeven: althans wordt gemeld, dat de ontwerpers de noodige werkzaamheden van Calcutta naar Diamond-Harboun hebben doen uitvoeren en dezelve binnen kort tot aan het Himelaijagebergte zullen voortzetten. De ontwerpers, de Heeren Hyde, Clarke en Wishau verzekeren, dat zij binnen vijf jaren deze verbinding van Engeland met zijn Oost-Indisch rijk zouden kunnen daarstellen.

— In de Pyreneën is reeds eene groote menigte sneeuw gevallen.

SARDINIE.

TURYN, 16 October.

Gisteren avond kwam de Heer Pinelli met den avondtrein uit Moncaliere aan, en werd door zijne vrienden en bekenden onder de aanwezige menigte hartelijk verwelkomd. Op het Koninklijk lustslot te Moncaliere was hij reeds gisteren aangekomen. De meeste Ministers waren bij den Koning verzameld, en het onderhoud hetwelk de Heer Pinelli met hen en den Koning over de geschillen met Rome had, duurde ruim drie uren. Bij wijze van gerucht verneemt men, dat de Pauselijke regering aan den Heer Pinelli zijne passen toegezonden heeft, terwijl het tot nog toe heette, dat hij zelf die gevraagd had.

Nog gisteren avond verspreidde zich het gerucht, dat de Heer Pinelli den Heer Galvagno als Minister van Binnenl. Zaken zou vervangen. Misschien wil de Regering door het opdragen van dit Ministerie aan den Heer Pinelli, die het reeds vroeger bekleed heeft, aan het Pauselijke hof te verstaan geven, dat zij door het mislukken van zijne zending geenszins gevoelig aangedaan is. Voor het overige verkeert men geheel in het onzekere nopens de vraag, of de Pauselijke Stoel thans tot ernstige daden tegen Piemont zal overgaan. Dat hij niet gezind is om toe te geven, blijkt duidelijk uit een, door het clericale Genuesche dagblad *il Catolico* openbaar gemaakt, eigenhandig schrijven, van den Paus aan eenen Piemonteschen Aartsbisschop, waarin deze vermaand wordt om moedig en getrouwelijk in den strijd met de vijanden der Kerk te volharden.

De Engelsche ingenieur Stephenson, welke zulke gewigtige diensten heeft bewezen voor het aanleggen en de dienst van spoorwegen, bevindt zich thans alhier, en wordt door de bouw- en werktuigkundigen met de meeste eerbewijzen bejegend. — De Regering bevordert met kracht het aanleggen van den spoorweg van Alessandrie naar het Lago-Maggiore. Zij zal dan ook geene moeite, noch kosten sparen, om den verderen aanleg van den spoorweg van Alessandria naar Genua tot stand te brengen, daar dit Genua in een dadelijk verband zal kunnen brengen met Ostende en met Hamburg, en die stad tot het hoofd van den voornaamsten handels-weg van Europa verheffen.

ITALIE.

Uit Rome meldt men, dat de verdreven Aartsbisschop van Cagliari, Mgr. Marongin, aldaar aangekomen en onmiddelijk door den Paus ontvangen is.

De Heer Pinelli, als buitengewoon Gezant van Sardinie met eene zending bij het Roomsche hof belast geweest, is den 15den dezer te Turyn teruggekeerd. De ministeriele Turynsche bladen meenen, dat de zending van dien Staatsman in allen gevalle het bewijs zal hebben opgeleverd van de zucht der Sardinische Regering om met den Pauselijken Stoel in eene schikking te treden. Het Parijssche *Journal des Débats* behelst omtrent deze zaak eene beschouwing waarin onder anderen het volgende voorkomt:

»De vredelievende en verzoenende voorstellen welke de Heer Pinelli in last had aan het Roomsche hof te doen, zijn stellig van de hand gewezen.

»En toch had de Gezant van Victor Emmanuel zooveel blijken gegeven van toegevendheid, dat hij wel eene betere ontvangst van wege de Pauselijke regering verdiend had.

»Wij willen echter niet gelooven, dat alle hoop op verzoening geheel verloren is; dat Paus Pius IX zich niet herinneren zou dat hij in andere tijden zelf de eerste aanleiding gegeven heeft tot die Italiaansche beweging, waarvan Piemont, meer dan eenige andere Staat van het schiereiland, de ongelukkige gevolgen heeft ondervonden. Wanneer het hof van Rome de quaestie onderzoekt, met een opregt verlangen om regtvaardig te zijn, dan zal het erkennen dat zijn kerkelijk prerogatief hier volstrekt niet in het spel is; dat Piemont bij slot van rekening, in deze zaak niet anders doet dan de onbetwistbaarste regten van elken souvereinen Staat inroepen, en dat het niet eens zooveel verlangt als Paus Pius VII aan Frankrijk heeft kunnen toestaan zonder de godsdienst te benadeelen.

»Nog een punt is er, dat bij den H. Vader zwaar moet wegen. In weerwil van alles wat men welligt gehoopt had, in spijt van alle listig verspreide geruchten, genieten Piemont en Sardinie de meest volkomen rust, die aan het hof van Rome bewijzen moet, dat de algemeene opinie, te Turyn zoowel als te Cagliari, partij heeft gekozen voor hare regering; welk voordeel en welke goede gevolgen kan de H. Stoel verwachten van den strijd tegen de opinie van eene geheele bevolking? Het bewustzijn, dat zijn gezag hevig geschokt is, en wel op het schiereiland meer dan ergens elders, zal hem ongetwijfeld den raad geven toe te stemmen in de teruggave der regten, die door Piemont gevorderd worden.

LUXEMBURG.

Het Groot-Hertogdom wordt te Frankfort vertegenwoordigd door een Hollandsch zaakgelastigde, alschoon onze Grondwet bepaalt, dat geene staatsambten door een vreemdeling mogen bekleed worden. Op grond van deze bepaling, heeft de Kamer in de zitting van Woensdag met algemeene stemmen het voorstel der centrale sectie aangenomen, waarbij het gevraagde cijfer van 9000 fr. voor de legatie alleen werd toegestaan onder de voorwaarde, dat deze legatie uit Luxemburgers zoude zamengesteld zijn. Te vergeefs werd van wege het departement van buitenl. zaken te kennen gegeven, dat het onmogelijk was, voor het oogenblik althans, aan deze voorwaarde te voldoen. De Kamer heeft op dit bezwaar geen acht gegeven.

De Commissie naar Rome gegaan, om van den Paus den terugkeer van den Bisschop Laurent te verkrijgen, is teruggekeerd, met de hoop, zegt de *Noord-Brabanter*, dat dit verlangen binnenkort zal vervuld worden.

HESSEN-KASSEL.

KASSEL, 20 October.

De als Minister van Finantien gedoodverwde finantieraad Duysing, die eergisteren van Wilhelmsbad teruggekeerd was, is gisteren weder derwaarts ontboden. Of de ministeriele krisis een einde genomen heeft, dan nog voortduurt, daaromtrent hebben wij nog geene berigten; men gelooft echter niet, dat de Heer Elwers een Ministerie tot stand zal brengen, hetwelk de goedkeuring van den Keurvorst wegdraagt. Gisteren is de Vorst von Furstenberg, zwager van den Groothertog van Baden, hier doorgereisd, zich naar Wilhelmsbad begevende. Naar men wil is hij belast met het aanwenden van pogingen, om den Keurvorst tot toegefelijkheid over te halen.

RUSLAND.

Z. M. de Keizer van Rusland is den 15den dezer te Warschau aangekomen. Behalve de reeds vroeger vermelde Russische, Pruissische en Oostenrijksche staatsmannen, bevinden zich daar ter stede ook de Kroonprins van Wurtemberg en Prins Frederik van Hessen; terwijl in berigten uit Weenen gewag gemaakt wordt van het gerucht dat ook de Keizer van Oostenrijk zich naar Warschau zou begeven.

Den 17den dezer heeft de grijze Veldmaarschalk Vorst Paskewitsch te Warschau zijn vijftigjarig dienst-jubilaeum gevierd. Bij die gelegenheid heeft de Keizer hem met een zeer vleijenden eigenhandigen brief vereerd, en hem daarenboven, bij gelegenheid eener opzettelijk gehouden groote wapenschouwing, voor het front der troepen geluk gewenscht en een gouden met diamanten rijk versierden maarschalksstaf overhandigd. De Hertog van Wellington, die mede den rang van Russisch Veldmaarschalk bekleedt, heeft aan Vorst Paskewitsch bij deze gelegenheid eenen brief van gelukwensching gezonden.

— Uit een door den Russischen Minister van Financien uitgebragt verslag blijkt, dat het bedrag der ingeschreven schuld op 1 Jan. 1850 een kapitaal van 336,219,000 zilveren roebels, en het bedrag der vlottende schuld een kapitaal van 733,500,000 beliep. De jaarlijksche inkomsten waren te begrooten op 500,000,000 zilveren roebels.

CALIFORNIE.

Berigten uit San Francisco van den 1sten September melden, dat de rust te Sacramento, na het verlies van een aantal menschenlevens, hersteld is. Het berigt, dat die stad door eenige kwaadwilligen in brand zou zijn gestoken, was bezijden de waarheid. Den goudzoekers ging het bij voortduring zeer voordeelig.

CHINA.

HONGKONG, 23 Augustus

Met de *Pekinsche Courant* ontvangt men het belangrijke berigt, dat Keizer I-Tcheou openlijk zijn hoog misnoegen aan zijnen eersten Minister, voormaligen onderwijzer en oud-oom Ki-yng heeft te kennen gegeven, wegens de politieke denkbeelden, door dezen Staatsman aan den dag gelegd. Daar het rapport zelf niet is bekend gemaakt, is het onmogelijk te beoordeelen in hoe verre 's Keizers handelwijze ten deze op billijkheid gegrond mag wezen; maar niet onwaarschijnlijk is het dat de Minister een ijveraar is voor hervormingen in het rijk, met welke de Keizer zich niet vereenigen kan. De Minister zou aan den Keizer hebben voorgehouden, dat bijaldien hij niet tot de vereischte hervormingen wilde overgaan, hij de ergste onlusten in het rijk te vreezen zou hebben, en hetzij dat de Minister werkelijk een goed profeet is, hetzij dat hij tot het doen uitkomen zijner voorspelling, een weinig de hand geleend mag hebben; zoo veel is zeker, dat er bereids in de provincie van Kouanti, die aan die van Canton grenst, een geduchte opstand is uitgebarsten. De muitelingen hebben zich van de rijke koopstad Ho meester gemaakt en beheerschen een der bevaarbare takken der Gele Rivier. Hun opperhoofd Li-Tin-Pan heeft den titel van generalissimus aangenomen en op zijne vanen doen schrijven, dat hij van den Hemel den last bekomen heeft, om het Tartaarsche stamhuis uit te roeijen en het Chinesche van Mino te herstellen. De tegen hem opgetrokken Keizerlijke troepen hebben het onderspit gedolven en de Gouverneur en eerste magistraat-persoon der provincie zouden zich na die nederlaag van het leven hebben beroofd.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien het besluit van den Heer Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, van den 17den September jl., A. No. 7916 (3de Afd.) *Provinciaalblad* No. 91, — herinneren bij deze de Ingezetenen dezer Stad, aan de hun bij art. 42 in verband met art. 27 der Wet van den 29sten Maart, 1833 (*Staatsblad* No. 4) opgelegde verpligting tot het doen van Suppletoire aangiften, zoo betreffende het in gebruik komen, betrekken of meubeleren der panden, welke op den 15den Mei dezes jaars buiten gebruik waren, als wegens de vermeerdering, uitbreiding, verwisseling of aanschaffing van Deuren en Vensters, Haardsteden, Dienst- en Werkboden of Paarden, wanneer zij in de termen van het bovenaangehaalde artikel vallen, en zulks ten einde de toepassing der strafbepalingen in de artt. 35 en 39 der boven aangehaalde Wet vervat, te voorkomen.

DU RIEU.

LEYDEN, 17 October 1850. Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 24sten October de Heer D. F. van Leeuwen, van Alkmaar, in de Regten, met *Theses*.

KERKNIEUWS.

DELFTSHAVEN, 21 October. De kerkeraad der Herv. Gemeente alhier heeft het volgende zestal gemaakt: DD. Barger, te Vreeland; Dusart, te Kamerik; Fockema, te Hiaure; Gildemeester, te Ophemert; ter Haar Romeny, te Eemnes-Binnen; Verhoef, te Sluis. Drietal: Barger, Gildemeester en Verhoef.

Leydsche Schouwburg.

De NEDERDUITSCHE TOONEELISTEN van de *Salon des Variétés* te *'s Hage*, onder Directie van den Heer ROSIER FAASSEN, zullen de eer hebben ten Tooneele te voeren,

Op Maandag den 28sten October 1850,
TOT OPENING VAN HET TOONEEL,

Eene eerste Voorstelling van: ***Vader en Portier***, Vaudeville in 2 bedrijven, naar het Fransch van BEYARD en VARNER, door C. J. BEELENKAMP. Gevolgd door: ***Klaveren Vrouw***, Blijspel met Zang in één Bedrijf, vrij naar het Fransch door P. J. FAASSEN; tusschen de beide stukken groote Scène van *Elise en Claudio*. Müziek van MERCADANTÉ, gezongen door de Heeren M. D. VOET en J. J. SOETER. *Aanvang* $6\frac{1}{2}$ *ure.*

Prijzen der Plaatsen:
Loge *f* 1.50. Amphitheâter *f* 1.20. Bak *f* 0.80. Gallerij *f* 0.50.

Ligt in Lading,

naar de **KAAP DE GOEDE HOOP, BATAVIA en SAMARANG**, voor Passagiers en Goederen, het Gekoperd, Nederlandsch Barkschip ***Prins Veldmaarschalk***. Kapitein D. C. RIETBERGEN, hebbende uitmuntende Inrigting voor Passagiers. Adres bij P. A. VAN ES & COMP., *Cargadoors* te *Rotterdam*, en DE GROOT ROELANTS & COMP., te *Schiedam*.

VERPACHTING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leyden, zal op Zaturdag den 26sten October 1850, des middags ten 12 ure, in het Huis van Arrest te *Leyden* in het Openbaar **Verpachten:**

De VUILNIS EN MESTSPECIEN, *welke het Huis van Militaire Detentie buiten Leyden, gedurende den jare 1851 zal opleveren.*

De Voorwaarden, waarin de nadere bepalingen zijn vermeld, zullen ter lezing liggen in de beide genoemde Gevangenissen.

De Biljetten van Inschrijving zullen na 11 ure van den dag der Aanbesteding niet meer worden aangenomen.

AANBESTEDING.

De Commissie van Administratie over de Gevangenissen te Leyden zal, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, op Zaturdag den 26sten October 1850, des middags ten 12 ure, in het Huis van Arrest te *Leyden*, in het Openbaar **Aanbesteden:**

DE LEVERANTIE DER BENOODIGDHEDEN tot Onderhoud en Verzorging der Gevangenen, in de Huizen van Militaire Detentie buiten *Leyden*, en van Arrest te *Leyden*, gedurende het geheele jaar 1851, bestaande in: *Rogge*, *Tarwe*, *Aardappelen*, *Rund- en Kalfsvleesch*, *Rundvet*, *Boter*, *Schenkelvleesch*, *Gort*, *Rijst*, *Gele en Groene Erwten*, *Groenten*, *Zout*, *Peper*, *Azijn*, *Olie*, *Kaarsen*, *Groene Zeep*, *Koffij en Cichorei*, *Zoete- en Karnemelk*, *Wijn*, *Bier*, *Stroo*, *Steenkolen*, *Turf*, *Hout en Zand*; *Bureaubehoeften*, bestaande in: *Papier*, *Pennen en Potlooden*.

Zullende de monsters van de *Rogge* en *Tarwe*, den *Turf*, het *Papier*, de *Pennen* en *Potlooden* in eerstgenoemd gesticht voorhanden zijn.

De Voorwaarden, waarin de nadere bepalingen zijn vermeld, zullen ter lezing liggen in de beide Gevangenissen.

De Biljetten van Inschrijving zullen na 11 ure van den dag der Aanbesteding, niet meer worden aangenomen.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 2den November 1850, bij Opveiling, en op Zaturdag den 9den November 1850, bij Afslag, telkens des avonds ten 6 ure, van:

No. 1. Een groot, ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, hebbende eene fraaije Marmeren Gestucadoorde Gang, vier ruime Benedenen onderscheidene Bovenkamers, meest allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien, waarvan twee achteraan, een aangenaam uitzigt hebbende over den Rhijn; voorts welingerigte Keuken, Kelder, Binnenplaats, Droog- en Turfzolders en verdere gemakken, aan de noordzijde van de Hoogewoerd tusschen de Watersteeg en het Korte Steenschuur, Wijk III. No. 216.

No. 2. Een weldoortimmerd HUIS EN ERF, aan de zuidzijde van de Haarlemmerstraat, omtrent de Vrouwensteeg, Wijk VI. No. 314.

No. 3. (*In tegenwoordigheid van den Ed. Achtb. Heer Kantonregter te Leyden*): Een sints weinige jaren geheel nieuw gebouwd WINKELHUIS, met welingerigte Bovenwoning, aan de westzijde van de Hooigracht, aan den hoek van de Hooglandschekerk-Choorsteeg, Wijk VII. No. 794. Alle binnen *Leyden*.

De voorschreven Perceelen kunnen worden bezigtigd daags vóór en op den dag der Opveiling en van de definitieve Toewijzing; zullende na de Opveiling verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*, alwaar inlichtingen te bekomen zijn.

BOTERMARKT, Wijk IV. No. 6.

Magazijn van Schrijfbehoeften, Stalen Pennen, Portefeuilles, Papétéries, Cartonnages, enz.

Dépôt van ECHTE FRANKFORTER en alle andere soorten van SPEELKAARTEN.

LUTKIE, CRANENBURG EN GEYER hebben de eer te berigten, dat zij ontvangen hebben eene fraaije collectie **SPEELKAARTEN**, waaronder zij vooral durven aanbevelen: SUPRA FIJNE ECHTE FRANKFORTER MODERN GEMARBREERD. Het is overbekend, dat die soorten in *fijnte fraaiheid van Kleuren en teekening*, en vooral in HET GLAD en AANGENAAM SCHUIVEN superieur zijn aan alle andere gefabriceerd wordende Speelkaarten. Voorts Piquet of Jas, Whist, Hombre Spelen, enz., van de fijnste tot de allerordinairste soorten en qualiteiten, als Piquet of Jas, van 4 tot 11 cents het Spel, Whist of vol Spel, van 52 kaarten, van 11 tot 25 cents, Hombre van 8 tot 20 cents. Gelijk in vorige jaren hebben zij ook nu weder voor het aanstaande wintersaizoen ontvangen eene goede partij extra fijne Stalen Pennen, Portefeuilles, Porte-Monnaies, Papétéries, supra fijne Cartonnages, enz., enz. Bestellingen op Steendruk, Bindwerk en al wat verder tot het vak behoort, worden steeds met de meeste accuratesse en promptitude uitgevoerd.

Genezing van een geheel verzworen been door de Pillen en Zalf van Holloway.

Uitreksel uit eenen brief van den Heer EASTWOOD, te Hull, woonachtig in de Marvelstraat, No. 6, aan den Professor HOLLOWAY. Mijnheer, voor twee jaren was ik zwaar lijdende aan een ziek been, hetwelk vol wonden was. Ik wendde mij aan onderscheidene Heel- en Geneeskundigen, doch derzelver toegediende middelen hielpen mij niet. Ten laatste nam ik bij Mejufvrouw NOBLE alhier eenige dosis van uwe *Zalf* en *Pillen*, waardoor mijn been binnen korten tijd geheel genezen werd. Uit een gevoel van dankbaarheid maak ik dit openlijk bekend, op dat anderen bij diergelijke gevallen daarvan gebruik mogen maken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 23 October.

		Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$56\frac{5}{8}$	$56\frac{11}{16}$	$56\frac{11}{16}$
Dito Certificaten	〃 3 〃	$67\frac{9}{16}$	$67\frac{5}{8}$	$67\frac{9}{16}$
Dito dito	〃 4 〃	$88\frac{5}{8}$	$88\frac{3}{4}$	$88\frac{3}{4}$
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$ 〃	$88\frac{3}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
O. I. Leening	〃 4 〃	$87\frac{1}{16}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	〃	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Haarlemmermeer	〃 5 〃	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5 〃	$104\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	〃 5 〃	$104\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	〃 5 〃	$95\frac{3}{4}$	$95\frac{7}{8}$	—
Dito 1840	〃 4 〃	$87\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	〃 4 〃	$86\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	〃 4 〃	—	—	—
Inschrijving in Assign.	〃 6 〃	—	—	—
Certificaten van dito	〃 6 〃	$65\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Obligatiën	〃 4 〃	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	〃 500 〃	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$11\frac{1}{16}$	$11\frac{1}{8}$	$11\frac{1}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	〃 5 〃	—	—	—
Dito Obligatiën	〃 3 〃	39	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{1}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3 〃	$34\frac{1}{16}$	$34\frac{1}{2}$	$34\frac{1}{16}$
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{16}$	$8\frac{1}{4}$	
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	〃 5 〃	$82\frac{1}{8}$		
Dito	〃 4 〃	—		—
Dito Metall.	〃 5 〃	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	〃 5 〃	$79\frac{7}{8}$	80	80
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	40	$40\frac{3}{16}$	—
BELGIE, Banc.	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$ 〃	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	〃 5 〃	[illegible]$0\frac{3}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	〃 5 〃	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{9}{16}$
Dito dito	〃 4 〃	$35\frac{11}{16}$	$36\frac{1}{16}$	$36\frac{3}{4}$
VENEZUELA,	〃 3 〃	33	—	—
MEXICO,	〃 5 〃	$29\frac{7}{8}$	$30\frac{1}{8}$	$29\frac{7}{8}$
AMERIKA, Bankactiën		$3\frac{1}{4}$	—	—

Braz. 1843 £ 100, 5 pCt. $88\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.